

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Згідно з вимогами, що висуваються Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», для складання фінансової звітності МСФЗ підлягають застосуванню тільки у випадку, коли вони не суперечать цьому Закону та офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України [1].

На макроекономічному рівні до проблем впровадження МСФЗ можна зарахувати: незрозуміння характеру та суті МСФЗ, відсутність відповідних механізмів для контролю за процесом переходу на МСФЗ, суттєві відмінності між МСФЗ та національними П(С)БО, недоцільність застосування МСФЗ підприємствами, для яких перехід законодавчо необов'язковий, відсутність можливості здійснювати ефективний нагляд за дотриманням МСФЗ, невідповідність між вимогами бухгалтерського обліку та аудиту, відсутність належним чином розроблених методик переходу, недостатня підготовленість до переходу на МСФЗ [2].

МСФЗ не містять деталізованих інструкцій щодо будь-яких обставин, вони передбачають наявність варіантів різного вирішення облікових питань, є гнучкими. В цьому контексті «гнучкість» є доволі складною вимогою, оскільки головним на сьогоднішній день у системі обліку є дотримання чинного законодавства і непорушення норм певних регулюючих документів.

На практиці працівникам бухгалтерії, які складатимуть звітність за міжнародними стандартами, необхідно буде проводити багато узгоджень, які, зокрема, стосуються визнання окремих статей фінансових звітів. Здійснювати це рекомендують за допомогою спеціальних трансформаційних таблиць, які відобразатимуть зміну методології обліку, оцінок та декласифікацію (чи,

навпаки, класифікацію) окремих статей. Отже, такий процес переходу є надзвичайно трудомістким і тривалим та потребує належної компетенції облікового персоналу. При цьому складність роботи працівників бухгалтерії буде пов'язана з особливістю МСФЗ: вони передбачають застосування бухгалтером професійного судження, обґрунтованого аналізом обставин, принципами обліку, а не стандартизованими методиками [3].

Ризики на шляху застосування МСФЗ:

1. Незацікавленість менеджменту і власників.
2. Непрозорість бізнесу.
3. Недостатня пропозиція на ринку висококваліфікованих спеціалістів-практиків бухгалтерів.
4. Слабкі конкурентні позиції вітчизняного сегмента аудиторських фірм.
5. Низький рівень базової професійної освіти [4].

Загалом при застосуванні МСФЗ необхідно:

- забезпечити фінансову підтримку процесу переходу на МСФЗ;
- організувати належну підготовку спеціалістів з МСФЗ у системі вищої освіти;
- створити реальний механізм контролю за дотриманням МСФЗ.

Підприємства, які готують якісну фінансову звітність на базі П(С)БО, не повинні зіштовхуватися з невирішуваними проблемами і труднощами щодо впровадження МСФЗ.

При застосуванні МСФЗ необхідно:

- забезпечити офіційне опублікування міжнародних стандартів фінансової звітності з дотриманням їх відповідності оригіналу, а також своєчасне внесення до них змін;
- затвердити методичні рекомендації щодо складення податкової декларації з податку на прибуток підприємств з використанням даних бухгалтерського обліку і дотриманням вимог міжнародних стандартів фінансової звітності та проведення перевірки показників такої декларації.

– забезпечити створення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації з питань застосування міжнародних стандартів фінансової звітності бухгалтерів;

– затвердити перелік навчальних закладів, які здійснюватимуть підвищення кваліфікації з питань застосування міжнародних стандартів фінансової звітності бухгалтерів;

– затвердити порядок підвищення кваліфікації з питань застосування міжнародних стандартів фінансової звітності.

Отже, вирішення усіх вищевикладених завдань дозволить суттєво підвищити ефективність процесу застосування міжнародних стандартів обліку в Україні.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року N 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

2. Мельник А. Ф. Європейський Союз: інституційні та економічні основи інтеграції : навч. посібн. / А. Ф. Мельник, І. О. Іващук, І. Д. Бенько–Тернопіль : Матвей, 2017.– 410 с.

3. Миславская Н. А. Международные стандарты учета и финансовой отчетности : учеб. / Н. А. Миславская, С. Н. Поленова. – М. : Дашков и К, 2015. – 372 с.

4. Хомуляк Т. І. Міжнародні стандарти фінансової звітності: проблеми і перспективи застосування./ Т. І. Хомуляк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2010. – № 1. – С. 212–216.